

Høringsinstansene

Vår dato: 20.11.2019
Vår referanse: 19/61785 - 1
Deres dato:
Deres referanse:

Høring av ny forskrift om satser for frakttilskudd til transport av kraftfôr

1. Innledning

Landbruksdirektoratet sender med dette forslag til ny forskrift om satser for frakttilskudd til transport av kraftfôr på høring.

I medhold av forskrift 19. desember 2008 nr. 1490 om pristilskudd i landbrukssektoren § 7 tredje ledd kan det gis frakttilskudd til husdyrprodusent for transport av kraftfôr.

Tilskuddet beregnes med grunnlag i satser fastsatt i eller i medhold av jordbruksavtalen, jf. forskrift om pristilskudd i landbrukssektoren § 8. Det er bestemt i jordbruksavtalen, pkt. 6.7, at Landbruksdirektoratet skal fastsette satser for tilskudd til frakt av kraftfôr¹.

Fra 1. januar 2013 ble det innført ny modell for beregning av tilskudd til frakt av kraftfôr, og prinsippene for denne modellen er i hovedsak uendret ved senere beregning av nye satser, siste beregning gjeldende fra 1. mai 2019. Endringer i verdien på parametere er kommentert i dette høringsbrevet.

Landbruksdirektoratet tar sikte på at den nye forskriften skal tre i kraft fra og med 1. januar 2020. Dette forslaget til ny forskrift sendes på høring til berørte parter² med 3 ukers høringsfrist. Den korte høringsfristen begrunnes med at det foruten tilpasning til ny kommune- og fylkesstruktur, samt en forventet reduksjon i solgt kraftfôr kun er lagt inn økningen i bevilgningen fra jordbruksavtalen for 2019-2020. Den økte bevilgningen skal i følge nevnte jordbruksavtale gjelde fra denne dato.

Dersom det er innvendinger mot den korte høringsfristen, ber vi om at det framkommer i høringssvaret.

Vi ber derfor om at høringsuttalelser sendes Landbruksdirektoratet **innen 11. desember 2019**.

¹ Jordbruksavtale 2019-2020, s. 22. «*Frakttilskudd kraftfôr*: Landbruksdirektoratet fastsetter tilskuddssatser per kg transportert kraftfôr per kommune.»

² Se vedlagt oversikt

2. Bakgrunn

2.1. Informasjon til aktørene

I et fellesmøte for bransjen 12. juni 2019 ble aktørene informert om at satsene for 2020 ville bli justert i henhold til økningen i jordbruksavtalen.

2.2. Beskrivelse av prosessen og prinsippene

Landbruksdirektoratet har justert satsene med økningen i jordbruksavtalen, fra 138 millioner kroner til 153 millioner kroner. I tillegg er forventet salg av kraftfôr redusert med ca. 100 000 tonn. Dette er på bakgrunn av at i forventet salg som gjeldende satser er beregnet på er fra perioden 4. kvartal 2017 pluss 1. til 3. kvartal 2018. Hele dette året var preget av værforhold som bidro til økt kraftfôrforbruk. Øvrige parametre er i prinsippet uendret fra gjeldende satser.

Derimot er prinsippene for beregning, som ble lagt til grunn under utarbeidelse av ordningen, tilpasset ny fylkes- og kommunestruktur. Som nevnt innledningsvis er dette en konsekvens av omlegging og måtte vært gjennomført uansett. Ny fylkes- og kommunestruktur medfører at det måtte legges inn en oppdatert versjon av veier,- bommer og ferger. Videre påvirkes beregning av ordrestørrelsene i de nye sammenslåtte fylkene, samt transportkostnadene som er inndelt i regioner, der ett eller flere fylker inngår.

Grunnlaget for beregning av ordrestørrelsene er uendret fra dagens satsberegning, slik at de verdiene og prinsippene som er grunnlag for gjeldende satser er tilpasset ny fylkes- og kommunestruktur.

Endringen i fylkesstruktur påvirker regionsinndelingen for transportkostnader kun i Finnmark. Nåværende Finnmark er i region med Nordland, mens nåværende Troms er egen region. Regionsinndelingen er et bilde av veistandard og topografi, da dette ikke har noen sammenheng med ny fylkesstruktur, har vi valgt å beholde regionsinndelingen. Dvs. at kommunene i det nye fylket Troms og Finnmark fortsatt har differensierte transportkostnader, avhengig av om de før 31. desember 2019 tilhørte Troms eller Finnmark.

2.3. Hovedtrekk ved modellen

Modellen er et resultat av «Gjennomgang av fraktordningene for korn og kraftfôr», rapport 14/2012. En ytterligere detaljert beskrivelse av modellen finnes i høringsnotat av 16. november 2012, der bakgrunnen for någjeldende forskrift beskrives. Justeringer som ble gjort da satsene for 2017, 2018 og 2019 ble beregnet framgår av høringsdokumentene fra den respektive fastsettelsen.

3. Endringer ved ny satsfastsetting

3.1. Fordeling av budsjettert tilskudd

Av Jordbruksavtale 2019-2020 s. 19 framgår det at tilskudd til frakt av kraftfôr er økt fra 138 000 000 kroner til 153 000 000 kroner. Tilskuddet er en overslagsbevilgning som betyr at forbruket over ordningene kan endres i samsvar med endringer i tilskuddsberettiget kvantum. For å fordele budsjettert tilskudd er det tatt utgangspunkt i faktisk forbruk av kraftfôr per dyreslag per kommune. Forbruket er uendret fra beregning av gjeldende satser. Økt tilskudd og ingen endring i parametre gir redusert egenandel og økte fraktsatser. For mange kommuner er dette ikke tilfelle,

og det skyldes ny fylkes- og kommunestruktur. Dette er en endring som vi uansett måtte tatt hensyn til. Effekten av dette er omtalt i de neste underkapitlene.

3.2. Ordrestørrelse

Parameteren som differensierer satsene mellom dyreslag innad i en kommune er ordrestørrelse. Prinsippet for beregning av ordrestørrelse er uendret fra 2018. Det betyr uendret ordrestørrelse per forslag innen fylkene som ikke har blitt slått sammen, og ny beregning etter samme prinsipp for de fylkene som er sammenslått. Ordrestørrelsene framgår av tabellen under. Gjennomsnittet for hele landet er uendret, mens det er mindre endringer i de sammenslått fylkene. Det er noen mindre avvik på desimalnivå, grunnet at enkelte kommuner er splittet og/eller flyttet til annet fylke.

Fylke	Ordrestørrelse i tonn		
	Storfe	Svin	Fjørfe
OSLO	5,6		
VIKEN	6,9	12,6	17,3
Akershus	7,2	12,3	18,9
Buskerud	6,4	11,8	14,4
Østfold	7,8	17,8	12,8
INNLANDET	6,0	10,3	12,3
Oppland	6,2	9,0	13,7
Hedmark	5,7	11,0	12,1
VESTFOLD OG TELEMAR	6,1	11,5	14,5
Vestfold	6,5	10,8	13,4
Telemark	5,7	13,7	17,0
AGDER	5,2	9,2	14,0
Aust-Agder	5,3	8,0	11,7
Vest-Agder	5,1	10,1	16,6
ROGALAND	5,7	10,1	16,6
VESTLAND	5,5	9,7	12,8
Hordaland	5,5	10,4	12,3
Sogn og Fjordane	5,4	8,5	13,5
MØRE OG ROMSDAL	6,4	9,7	11,6
TRØNDELAG	6,6	12,4	17,1
NORDLAND	5,6	11,6	12,3
TROMS OG FINNMARK	5,0	8,1	15,5
Troms	4,8	8,1	13,2
Finnmark	5,5	8,0	17,6
Ordrestørrelse gjennomsnitt for hele landet (uendret)	6,0	10,9	15,2

Tabell: Vektet gjennomsnittlig ordrestørrelse tilpasset ny fylkesstruktur. Til sammenligning er ordrestørrelsene for fylkene før sammenslåing lagt inn.

3.3. Effekten av fylkes- og kommunesammenslåingen

Fylkes- og kommunesammenslåingen har foruten endring i ordrestørrelsene som er beskrevet over, medført følgende endringer som påvirker satsene:

Nytt kommunesenter for mange av de sammenslåtte kommunene.

Det er i beregningen lagt inn kommunesentre slik de framgår hos Kartverket. For noen kommuner, der avstanden mellom nytt kommunesenter og basissted er blitt lengre, medfører dette en økning i satsene utover beregnet reduksjon i egenandelen, og en tilsvarende reduksjon for de kommunene der nytt kommunesenter ligger nærmere basissted enn det det gamle senteret gjorde. Noen steder har dette medført at ferger er lagt til eller fjernet med tilhørende satsendringer. Totalt sett har regionsreformen medført økte transportkostnader.

Noen kommuner er splittet mellom fylker.

Dette kan gi endringer i satsene, avhengig av om kommunedelen er flyttet til et fylke med høyere eller lavere transportkostnader. Forventet solgt kraftfôr i kommuner som splittes er delt likt mellom de kommunene den gamle kommunen nå inngår i.

4. Ny redusert egenandel

Med de forutsetningene som ligger til grunn for dette forslaget, er egenfraktkostnaden beregnet til kr 265,71 per tonn kraftfôr, som er en reduksjon fra dagens kr 279,84 per tonn kraftfôr. Konsekvensen blir en noe mindre 0-sone, og en satsøkning i de fleste av landets av kommuner.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Nina Strømnes Rodem
seksjonssjef

Hege Heiberg
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Vedlegg:
Satsforskrift til høring
Høringsinstansene